

Debreceni független Újság

politikai napilap

Feltűnően éles támadások hangzottak el a nyugdíjjavaslat ellen a felsőházban

Mikes püspök: A tisztviselők feje felett Damoklesz-kardja fog lógni és mindennap várhatja, hogy megkapja a selyemzsinórt — Szontagh Jenő: A kormány ne a panem et circensesben keresse a népszerűséget, hanem a takarékoságban

Az élet nem tür lazsálást, a tisztviselő nem lehet kö-zömbös rész a nemzet testében — válaszolja Gömbös

Budapest, december 28. A felsőház ma délelőtt kezdte meg a nyugdíjjavaslat tárgyalását. Simonsits Elemér szólalt fel elsőnek a nyugdíjtörvény javaslatához. A tisztviselők rövid úton való elbocsátása, kényszernyugdíjazása tekintetében nem hajlandó örök időkre szóló intézkedést beiktatni a javaslatba, az a véleménye, hogy

a racionalizálást négy év alatt el lehet végezni, azon túl nincs ok arra, hogy a közalkalmazottak táborában a bizonytalanságot továbbra is főtartsák.

A kényszernyugdíjazásról intézkedő 2-ik szakaszt 1937-ig tartásuk érvényben, mert szükség esetén a kormány 1937-ben a szakasz további érvényességét kérheti a törvényhozástól.

Nem a parlamentárizmus járta le magát, hanem a parlamenti kormányforma útján megnyilvánuló nemzeti akarataknak a tiszteletben tartása van óriási mértékben lecsökkentve.

(Zajos helyeslés.) Azért kell vigyázni, hogy ne hozzunk olyan intézkedéseket, amelyek a parlament tekintélyének csorbítására alkalmasak. A törvényjavaslatot elfogadja.

Gömbös Gyula miniszterelnök felszólalását azzal indokolja, hogy Simonsits Elemér argumentációja tulajdonképpen a törvényjavaslat ellen szól. A tisztviselő nem öncél, hanem eszköz a nemzet kezében. Olyan teremtő munkáról van szó, amelyet csak fegyelmezett és minden tekintetben magát magasabb érdekeknek alárendelni tudó tisztviselőtársadalom tud elvégezni. Visszautasítja azt a tendenciát, mintha a kormány olyan előnyt akarna kapni, amellyel visszaélhet.

Nem akarunk diktatúrát — folytatja Gömbös miniszterelnök —, de az életet akarjuk szolgálni. Sebesebb tempót akarunk a közéletben,

mert különben nem tudunk lépést tartani olyan államokkal, amelyeknél a sebesebb tempó a mi felfogásunk szerint nem egészen alkotmányos módon érvényesül. A nyugdíjjavaslat jogi alapot teremtenek a racionalizálás számára.

Itt csak szelekcióról van szó, mert nem volna helyes protekciós alapon kiküszöbölni azokat, akik nem valók tisztviselőknél.

A szelekció nem a tisztviselőknek kenyér nélkül való elküldése, hanem kevesebb nyugdíjjal való elküldése.

Lehetetlennek tartom, hogy annak ellenére, hogy valaki nem ügyes, segédfogalmazóból fel tudja magát tornászni a miniszteri tanácsosi állásig, anélkül, hogy nagyon kellene erőlködni, csak ügyesen kell fölsegítenie a kabátot az előljárókra. (Helyeslés és derűtségek.)

Ezután azokkal az ellenvetésekkel foglalkozik, hogy jön egy baloldali vagy egy forradalmi kormány és nem tudjuk, hogy él majd ezzel a jogával. Fel kell tételezni, hogy ennek a társadalomnak van annyi ereje, hogy nem jöhet baloldali kormány. Nem érti, miért félnek az úgynevezett fegyelmi szakaszoktól. A kitűnő tisztviselőt nem kívánja fegyelmezni, de a másod- és harmadrangú tisztviselő valóban félhet, mert ha az ország érdeke megkívánja, akkor valóban levonják a konzekvenciákat. Az egész világ a szelekcióra van fölépítve, a szorgalmasabb, az erősebb megy előre,

lehetetlen tehát, hogy a parazitaik rendszerét inaugurálják, amikor egy álhumanizmus és álszentsimentalizmus alapján akarják ezt a kérdést megoldani.

Erős határvonalat kell vonni a bírói és tisztviselői kar között.

Nem helyeslem még a KANSZ-ot sem — mondja emellett hangon a miniszterelnök —, mert ez is forradalmi időkben született alakulat. A tisztviselőket a bírósákkal összehasonlítani nem lehet. A

bíróság független a kormánytól, a tisztviselő pedig nem független. Lehetetlennek tartom, hogy amikor az igazságügyminiszter rendelkezik, akkor erről az ügyről alárendeltje vitaülést tartson. Ez a rendszer még a forradalmi idők egyik maradványa.

Bezerédy István arról beszélt, hogy kevés öröme telik a javaslatban. Valószínűleg azoknak is, akik benyújtották. Nem hiszi, hogy a kormány ezzel a javaslatval eléri a kitűzött célokat, legföljebb mérhetetlen áldozatok árán. A kényszernyugdíjazás odiosus rendelkezése a törvényjavaslatnak, amely az egész közvélemény kritikáját kihívja, mert a tisztviselők jogai úgyszólván illuzóriussá válnak. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Szontagh Jenő arról beszél, hogy a város megint elszakadt a falutól. A vidéken ma a legnépesebb ember Károlyi Gyula gróf. A mai válságból csak a legmesszebbmenő takarékosággal tudunk kikerülni. A falusi nép megjegyezte magának a budapesti nagy felvonulásokat, a nemzeti munkahétnek elnevezett mindenféle mulatságokat és szórakozásokat, amelyekre az ország minden részéből, még a perifériákról is vonatkok hozták fel az embereket, hogy itt katonabanda muzsikája mellett és drága hangszóróknál hallják a bölcseket. A falusi nép tudja, hogy mibe kerül ez. Nem állami pénz, de mégis kerül valamibe és ha a forrást kutatja, rájön, hogy az mégis csak az ország lakosságának a zsebe.

A kormány a népszerűséget ne a panem et circensesben keresse — amelyből sokkal több a cirkusz, mint a kenyér —, hanem keresse a takarékoságban.

Kifogásolja, hogy három- és ötévi szolgálat után is adnak államtitkári és főispáni nyugdíjakat. Mi Európában a legkoldusabb országok közé tartozunk, erkölcsi szempontból tehát nem indokolt ennek az intézkedésnek a további fentar-

tása, mert ez könnyen azt a látszatot kelti a népből, hogy amikor kisemberekről van szó, akkor elvesznek, ha pedig a hatalmasokról van szó, azoknak a kedvezményt továbbra is megadják.

Kifogásolja a nyugdíjtörvényjavaslatnak azt a rendelkezését, hogy a felsorolt konkrét okokon kívül „egyéb okokból” nyugdíjazhatók vagy elbocsáthatók legyenek a tisztviselők. Kérde, hogy

az egyéb okok közé tartozik-e az is, hogy a tisztviselő nem írja alá az ívet, hogy kötelezi magát a Tattersallban való megjelenésre?

Figyelmeztet arra, hogy a kormányok elmennek, de a törvények benne maradnak a törvénygyűlésben. A törvényjavaslatot lelkiismereti okokból és általánosságban sem fogadja el. A felsőházi tagok közül sokan helyesléssel és tapssal fogadják Szontagh Jenő éles ellenzéki beszédét.

Mikes János gróf szombathelyi megyéspüspök beszélt ezután általános figyelem közben.

Komoly aggodalmaim vannak a javaslatnál szemben, amely lealacsonyítja a köztisztviselői tekintélyt.

A tisztviselők feje fölött Damoklesz-kardja fog lógni és mindennap várhatja, hogy megkapja a selyemzsinórt.

Ma is láthatunk olyan eseteket — folytatta ezután —, hogy

a főnökek hivatalában legnagyobb ambíciója azt jelenti, hogy a hivatal tisztviselői és alkalmazottai közül hányan léptek be a kormány pártjába.

A közvélemény meg van győződve arról, hogy a javaslat politikai célokat szolgál és ennek az lehet a következménye, hogy

Magyarország nemcsak trianonizálódik, hanem balkánizálódik is.

Ha egy kormány távozik és átadja helyét egy másiknak, teljesen új tisztviselői kar jöhet, olyanok, akik még nem töltötték meg a zsebüket, ahogy ez a Balkánon van.

A tisztviselőnek gerincre és tekintélyre van szüksége. Ennek pedig nagyon árt,

ha az a látszat áll fenn, hogy a tisztviselő behajtó és felhajtó.

Szívesen fogadnám el a törvényjavaslatot, ha mellette egy másik javaslat is fektődne a Ház asztalán, amely kimondja, hogy az összes köztisztviselőket mentesíti az aktív politika ódiájától. A tisztviselő legyen organizátor, de ne legyen pártember. Ez pedig csak úgy lehetséges, hogy választójogot nem gyakorol. Csak akkor vigyük keresztül a nyugdíjtörvényt, ha felszabadítottuk a köztisztviselőt a politizálási kényszertől. És felfüggesztjük választójoguk gyakorlását, éppen úgy, mint a hadsereg tagjainál. Minthogy ezt a garanciát nem látom — fejezte be szavait Mi-

kes püspök —, a törvényjavaslatot nem fogadom el.

Imrédy pénzügyminiszter válaszként az elhangzott felszólalásokra. Mindenek előtt azokat a megtakarításokat ismertette, amelyekkel a nyugdíjjavaslat fog jární és amelyeknek teljes összege

8.5 millió pengő.

Az államháztartás terhei olyan súlyos neheznek a termelő társadalomra, hogy ezeken mindenképpen könnyíteni kell.

Gömbös Gyula miniszterelnök szólt fel ezután, hogy Mikes János néhány megjegyzésére reflektáljon. Amikor a szabad pályákon működők görnyednek a terhektől, a tisztviselői társadalomnak is ki kell vennie részét a nemzeti szolidaritásból.

— Anyagiakat nem adhatunk a tisztviselőknek, például különórakért, de ha látja a tisztviselő, hogy a szorgalmas munkát honoráljuk, a lazasálat pedig nem tőrjük, akkor bele fog nyugodni a nyugdíjjavaslat rendelkezéseibe.

A mai élet nem tűr lazasálat, a tisztviselő nem lehet blazirt rész a nemzet testében.

Ha így fogjuk fel a dolgokat, akkor a birokra a életet fog kapni. A tisztviselő ne politizáljon hivatalos állásában, ez helyes, de elvenni tőle teljesen a politizálás jogát, az nem helyes. Ma minden emberre szükség van, aki ragaszkodik a konzervatív világnézetéhez.

Az elnök ezután szavazásra tette fel a kérdést és a felsőház többsége általánosságban elfogadta a nyugdíjjavaslatot.

Hideg v. csorákhoz

felvágottat,
halat, teát, rumot,
tea-süteményt

Kontsek Géza
cégtől

Lefejeztek egy német anyagiilkost

Hamburg, december 28.
(Wolff.) Oczkovszkyt, a halálra ítélt 22 éves anyagiilkost ma reggel hóhérbárdal kivégezték.

Papagájbetegségben meghalt Matzner osztrák országos törvényszéki főtanácsos

Bécs, december 28. A felső stájerországi Zeiringben az ottani törvényszék elnöke, Matzner Károly országos törvényszéki főtanácsos, titokzatos körülmények között hirtelen meghalt. Csak most derült ki, hogy halálának oka papagájbetegség volt. Matzner nagyon szerette az állatokat és legutóbb egy bécsi madárkereskedésben öt papagájt vásárolt, amelyekkel ő és a felesége foglalkozott. Néhány nappal ezelőtt az egész család megbetegedett, az asszony és a két gyermek azonban már a gyógyulás útján van. A kezelőorvos csak akkor kezdett psyttacosisra gyanakodni, mikor az öt közül három papagáj elpusztult és a törvényszéki elnökön nem lehetett segíteni.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CEGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Vigszínház.

Ma először!

Izgalmas történet egy leánykereskedő hajóról

Lányok a vásáron

Főszerepben:

LIANE HAID

Előadások fél 5, fél 7, fél 9 órakor
AZ ELSŐ ELŐADÁSON FÉLHELYARAK!

Húsz méter magasból lezuhant egy artista a Renz-cirkuszban

Bécs, december 28. A Renz-cirkuszban ma délelőtt próba közben súlyos szerencsétlenség történt. A Reilmuths-kötéltáncos csoport egyik férfitagja, aki 20 méter magasságban a kifeszített kötélén vakmerő mutatványt próbált, elvesz-

tette az egyensúlyt és olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy a mentő háló szélére és onnan a porondra esett, ahol eszméletlenül terült el. A mentők súlyos belső sérüléseket konstataáltak rajta s beszállították a városi kórházba.

Csalás, erőszak, gazság: ez az oláh szenátorválasztás!

Sepsiszentgyörgy, december 28. Háromszék megyében ma zajlott le a községi tanácsosok által választandó szenátorok megválasztása. A csendőrség már a tegnapi napon megkezdte a magyar párti községi tanácsosok összefogdosását és őrizetbevételét. A legtöbb községben a magyar párti tanácsosok, mielőtt a csendőrség őrizetbe vette volna őket, megszöktek s ki gyalog, ki szánon, ké méteres hóban az erdőkön keresztül indult Sepsiszentgyörgy felé, ahol a szavazás folyt. A községi jegyzők kijelentették, hogyha a magyar párti tanácsosok leszavaznak, akkor holnap községi adó fejében mindenüket elárverezik. A csendőrség és a hatóságok sok helyen elko-bozták a választási igazolványokat. Szász

Lajos gazdát az éjjel ágyából hurcolták el a csendőrségre. Báro Szentkereszty Béla, a megyei tagozat elnöke, erélyes tiltakozó táviratot intézett Duca miniszterelnökhöz, mire a tanácsosokat szabadlábra helyezték és megengedték, hogy Sepsiszentgyörgyön megjelenhessenek, a választási igazolványukat azonban elko-bozták. A választás délután fél 6 órakor még folyik. Az urnák előtt azonban igen kevés magyar jelent meg a részben ezek sem tudják igazolványukat megszerezni. Ezért újabb sürgős táviratot intéztek Duca miniszterelnökhöz. A szavazást előreláthatólag este 10 óra felé zárják le. Eddigi jelentések szerint magyar párti jelöltek kevés esélye van arra, hogy be-jöjjen.

A Baráti Kör felruházó ünnepe

Szép és lélekemelő ünnepély volt vasárnap délután a Röllig Ede vendéglőben, ahol a „Baráti Kör” asztaltársaság a sámsoni úti állami iskola nyolc szegény tanulóját tetőtől talpig felruházta és lelmi és cukorka csomaggal ajándékozta meg. Az asztaltársaság elnöke, dr. Ratkóczy János üdvözölte az asztaltársaság jelen levő tagjait és az asztaltársaság szokásos karácsonyi nemes cselekedtét ismertette. Utána Vargha Géza állami iskolaigazgató köszönte meg a nemesen érző és gondolkodó asztaltársaság nemes cselekedetét és intézett a gyermekokhoz beszédet. Két szép történetet mondott el és a gyermekeket kérte, hogy úgy tekintsek a jötevőikre, hogy az Isten küldte nekik. Legyenek ezért hálásak Isten és jötevőik iránt, de nem szóval, hanem tettel, hogy igyekezzenek minél derekabb és nemes szívű emberek lenni, hogyha felnőnek, hasonlóképpen cselekedhessenek azokkal, akiknél ők gazdagabbak, jobbmódúak lesznek. Azután Káldy Zsigmond üzletvezetőségi főtisztviselő beszélt a szeretetről és melegen köszöntötte a jelen levő hölgyeket, akiknek nagy részük van az adományok összehozásában. Végül a felöltözött gyerekeket kísérőkkel együtt megvendégelték és derűs, boldog arccal — kezükben a szeretetsomaggal — lefényképezték őket. Isten áldja meg a jószívű adakozókat.

kik. Legyenek ezért hálásak Isten és jötevőik iránt, de nem szóval, hanem tettel, hogy igyekezzenek minél derekabb és nemes szívű emberek lenni, hogyha felnőnek, hasonlóképpen cselekedhessenek azokkal, akiknél ők gazdagabbak, jobbmódúak lesznek. Azután Káldy Zsigmond üzletvezetőségi főtisztviselő beszélt a szeretetről és melegen köszöntötte a jelen levő hölgyeket, akiknek nagy részük van az adományok összehozásában. Végül a felöltözött gyerekeket kísérőkkel együtt megvendégelték és derűs, boldog arccal — kezükben a szeretetsomaggal — lefényképezték őket. Isten áldja meg a jószívű adakozókat.

A FUGGETLEN UJSÁG
hírdetési mindig eredményesek!

DÉRY MÚZEUMBAN DEBRECENI MŰPÁRTOLO ÉGYESÜLET

KÉPKIÁLLITÁSA

Nyitva január 4-ig, naponta 9—1 és 4—7 óráig

Ügyvéd és földbirtokoslány esküvője a börtönben

Gmunden, december 28. A welsi kerületi törvényszék fogházában esküvő volt. Grebe Oszkár dr. ügyvéd, akit nemzeti szociálista politikai propaganda miatt fogházra ítélték, a törvényszéki elnök engedelmével megesküdött a fogház templomában Latzl földbirtokos leányával, akivel már régebb idő óta jegyben járt. A welsi nemzeti szociálisták összeverődtek a fogház előtt, hogy az esküvő alkalmából tüntessenek elvtársuk mellett és a kormány ellen, de a rendőrség szétkergette a tömeget.

Vásároljon hirdetőinknél.

KIBÉKÍTETT EGY HÁZASPÁRT A — GANGSTER

Philadelphiában már hónapok óta egy egészen speciális gangster-egység garázdálkodik. Csak rablásra szorítkozik és csak éjszaka követi el bűncselekményét. Motor-kocsin jár-ke, gépkocsin menőkre vadászik. Jól kiválasztja a támadás időpontját és helyét. Majd felszólítja a bennülőket, hogy pénzüket és értéktárgyaikat adják át. A gangster, akinek eddig 99 hasonlóan elkövetett bűncselekményét ismerik, kedélyes szavakkal fűszerezi a rablást. Az egyik esetben, amelynek egész Amerikában híre ment, a megállított gépkocsi ajtajának fel-tépése után észrevette, hogy a bent-ülő házaspár éppen súlyos és izgalmas eszmecserét folytatott, úgy hogy most férj és feleség duzzogva és egymástól lehetőleg elfordulva ülnek autójukban. A gangster erre revolverét fenyegetően nekiszege-ve megparancsolta a párnak, hogy azonnal fogjon kezét. Amikor ez megtörtént, rászólt a férfire, hogy adjon feleségének egy csókot, majd az asszonyra, hogy ezt viszonozza. Amikor látta, hogy a házaspár a csókot csupán markirozza, újra rá-juk szólt:

— Kedveseim, nem színházi, ha-nem jó tartós csókot akarok látni! Nézni fogom az időt!

Az így megparancsolt csók az-után teljes három percig tartott. A fantom ezután — nem feledkezve meg az értéktárgyak elrablásáról — kedélyes meghajlással és köszönés-sel távozott. Később kitűnt, hogy a házaspár éppen elhatározta, hogy mindennek vége. Válni fognak... A háromperces csók azonban meg-másította szándékukat.

ÜZLETI KÖNYVEI

az év végére betelnek!

Ajánlatos azok beszerzéséről már jóelőre gondoskodni.

Mindenféle üzleti- és bankkönyveket speciális rovatozással, megbízhatóan, olcsón készítünk.

Árajánlatlalt szívesen szolgálatunk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • ve-nalozó intézet • üzleti könyv gyár
kísérő műtárgy

DEBRECEN, Ferenc József ut 49
TELEFON 20-18.

Debrecenből jutott el Berlinbe Bethlen Gábor mentekötője

Egy ritka értékű magyar műkincs kalandos utazása a zálogházi árveréstől a német császári múzeumig

A berlini Hohenzollern Múzeum egyik legértékesebb darabja az a drágakövekkel kirakott mentekötő, amelyet Brandenburgi Vilmos György választófejedelem ajándékozott volt Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnek.

Kereken huszonöt esztendeje van annak, hogy az a mentekötő kincs Kolozsvárról Berlinbe került.

Érdekes históriája van ennek.

Löfkovics Artur, aki a debreceni városi múzeumot megalapította és közel egy emberöltőn át a múzeum igazgatója volt, így mesélte el nekem a történetet:

— Pontosan huszonöt évvel ezelőtt az egyik kolozsvári bank elárvereztette a nála elzálogosított ékszereket. Az árverésről tudomást szereztem én is és elutaztam Kolozsvárra. Különböző ékszerek kerültek árverés alá, de engem csak egy tétel érdekelt. Három tárgy tartozott ehhez a tételhez: egy arany pénz Barcsay fejedelem idejéből, egy páratlanul szép mentekötő és a mentekötőhöz tartozó forgó.

Kétszáz korona volt a kikiáltási ár, de mivel én mindenképpen ragaszkodtam az ékszerekhez, az árverelő felverték az árat és nekem húsz korona híján ezer koronát kellett a végén fizetnem. Nem sajnáltam a pénzt, mert az első pillanatban láttam, hogy egy nem mindennapi értékes régiségről van szó. A mentekötő láncának közepét ovális alakú aranyplakett ékesítette.

A zománcozott plaketten Brandenburgi Vilmos György német választófejedelem doborművé képe volt, hátulján pedig a brandenburgi család címere.

Kutatásaim során megállapítottam, az is, hogy a plakettet eredetileg Bethlen Gábor, Erdély fejedelem, Brandenburgi Katalin férje kapta ajándékba és az csak egy későbbi időben került a mentekötőre, amely minden kétséget kizáró módon

egykoron Bethlen Gábor fejedelem tulajdona volt.

Négy hatalmas téglalakú gyémánt díszítette a láncot, amely valószínűleg remeke volt az ötvösművészetnek.

— A mentekötőt Pestre vittem és felajánlottam a Magyar Nemzeti Múzeumnak, amely azonban nem vásárolta meg és pedig azért, mivel akkor nem volt annyi pénze sem, hogy nekem az ezer koronát megfizesse. Nem akartam a ritka értékű műkincset külföldi műgyűjtő kezei közé juttatni és azért heteken keresztül felkerestem az akkori idők magyar régiségrajongóit. Felajánlottam a mentekötőt Zichy Jenő grófnak, az iparmágnásnak, gróf Vigyázó Ferencnek, aki a Dohány ucca sarkán levő palotájában még mindig csipkés manzsettában járt, az Andrássyknak, de seholy volt szerencsém. Elutaztam Bécsbe, ahol

jelentkeztem Ferenc Ferdinánd trónörökösénél, kértem őt is: vásárolja meg Bethlen Gábor mentekötőjét,

de a monarchia egykori trónörökös se mutatott hajlandóságot...

— Amikor láttam, hogy idehaza hiábavaló minden, fogtam magam, felültem a vonatra és elutaztam

Berlinbe. Emlékszem: este érkeztem meg. De még így fáradtam is elhajtattam a Hohenzollern Múzeumhoz és megkértem a szolgát, mutassa meg nekem a gyűjteményeket. Megkérdeztem: van-e valami féle emlék vagy plakett Brandenburgi Vilmos Györgyről. Mutatott egy külön vitrinben őrzött plakettet, amely kisebb volt, mint az enyém és nem is volt zománcozva. És kérdésemre elmondotta, hogy az egyik legértékesebb darabja a múzeumnak, nemrég vásárolták húsz ezer márkáért... Hallatlan nagy pénz abban az időben...

— Másnap felkerestem a múzeum igazgatóját, akinek megmutattam a mentekötőt. Ki se mondhatom, hogy a híres tudós mennyire meg-

örült és első szavai ezek voltak:

„El sem képzelheti, mennyire megörvendeztetett Ön a császár öfenségét...”

— Ugy volt, hogy ott maradt Berlinben, amíg a császár, aki akkor Kielben volt a hadgyakorlatokon, haza nem jön. Két hétig vártam, a császár nem jött, én a mentekötőt kint hagytam és hazautaztam Debrecenbe. Talán tíz nap telt el, amikor ajánlott levelet kézbesített számomra a posta. A Hohenzollern Múzeum igazgatója írta, aki közölte velem, hogy a császár legkegyelmesebb elismerését fejezi ki figyelmemért és mellékelve küldi elismerésének bizonyosságát is.

— A vételéről szóló csekket kívül egy pár páratlanul szép briliáns manzsetttagomb feküdt a levélben, a gombokon briliánsból és smaragdból kirakva a császári korona és a „W” betű: a császár monogramja...

— Ez Bethlen Gábor mentekötőjének története — fejezte be érdekes elbeszélését a debreceni Dérimúzeum hetvenéves igazgatója...

PAÁL JÓB.

„ANGOL”-ban SZILVESZTER-ESTÉLY SZÓRAKOZTATÓ MŰSOR ASZTALRENDELES FŐPINCERNÉL

Falbontó betörők garázdálkodtak a Szent Anna uccán

Csütörtökre virradóra a Szent Anna uccán a 6. szám alatt levő kézimunkaüzletbe, amely Dózsa László tulajdona, ismeretlen tettesek betörték. Felfeszítették a vasredőnyt, úgy hatoltak be. Pénz kerestek a betörők, de nem találtak és mérgükben mindent összedobáltak az üzletben. Az áruaktárt nem dézsmálták meg, hanem a szomszédos Petrik-féle üzletbe akartak behatolni. Egy nagy vasruddal hozzá-

kezdtek a fal kibontásához, de a szilárd vastag téglafalon nem tudtak rést ütni. A nagy munkában el-törték a vasrudat is, amelyet hátrahagyva, elmenekültek eredménytelen betöréseik színhelyéről. A rendőrség erélyes nyomozást indított a betörés ügyében és már olyan adatok birtokába jutott, amelyek rövidesen a rendőrség kezére adják a tetteseket.

Kutyák marcangolták az uccára dobott csecsemő testét Hajdúböszörményben

A debreceni ügyészségnek telefonon jelentették, hogy csütörtökön reggel 8 órakor a hajdúböszörményi Városkert uccán

egy fiú csecsemő holttestét marcangolták a kóbor kutyák, miután szétépték azt a zsákot, amelybe a csecsemő volt beburkolva.

A jelentés alapján dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró kiutazott Hajdúböszörménybe hullásméltára. Kiutaztak az orvosszakértők is, hogy megállapítsák, élve került-e a csecsemő az uccára, vagy már halott volt, amikor oda kidobták. Az a gyanú, hogy a néhány naposnak látszó csecsemőtől szabadulni akart az anyja és zsákba csomagolva kidobta az uccára és sorsára bízta.

A nyomozást az uccára tett csecsemő ügyében a hajdúböszörményi kapitányság is folytatja.

Kártérítési per ál-SOS jelek miatt

Nagy izgalmat keltett a minap este a skandináv, német, holland és belga partvidéken, hogy a rádióállomások számos SOS jelzést fogtak fel, anélkül, hogy a vészjeleket leadó hajó helyzetét közölte volna. A mentő készültségek mindenütt munkába léptek s a nyílt tengeren levő hajók is lázasan keresték az SOS jeleket leadó gőzöst és emiatt nagy késéseket szenvedtek. Később azután kiderült, hogy az SOS jelet nem veszélybe került hajó adta le, hanem az oslói tengerésziskola egyik növendéke, aki gyakorolta magát a rádió, de elfelejtette az adóállomást kikapcsolni. Az egyik hajóstársaság, amelynek gőzöse különösen sokat késétt a hamis jelzés miatt, kártérítési pert akar indítani a norvég tengerészeti iskola ellen.

300 tűzkő és rengeteg szacharin a ruhában

Dr. Tóth János mint jövedékkihágási bíró tárgyalta tegnap özv. Deutsch Ignácné debreceni asszony ügyét.

Özv. Deutschné a lakásán szacharint és tűzkövet tartogatott nagy mennyiségben. E hó 16-án pénzügyőrök mentek Deutschnéhoz és ott házkutatást tartottak, ez azonban eredménytelenül végződött, mert a lakásban semmit sem találtak. Végül is két női alkalmazottal megmotoztatták Deutschnét, akinek a ruhájában 300 tűzkövet és nagymennyiségű szacharint találtak. Özv. Deutsch Ignácné ellen a pénzügyőrök feljelentésére eljárás indult.

A tegnapi tárgyaláson a törvényszék tűzkő- és szacharincsempészésért 1800 pengő pénzbüntetésre ítélte özv. Deutschnét, amely összeg meg nem fizetése esetén 20 pengőnként 1 napi fogházra átváltotatandó.

Uránia

Telefon 32-51.

Vidámság és romantika legyen az év befejező műsora!

Bemutató ma!
Budapesttel egyidőben!

„RÉGI JÓ IDŐK”

visszapillantás a békebeli vignapokra.

Főszerepben: GRETL THEIMER GEORG ALEXANDER,
HANSI NIESE és LEO SLEZAK.

Apolló

Telefon 27-52.

Ma utoljára:

A rendkívül érdekességű

Éljen az élet

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor

Kisérőül a legújabb magyar epizód:

„Karácsonyi Betlehem”

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Rádió készülékek
Dinamikus hangszórók
Villanyszerelések
legjutányosabban
Borka és Biró
KOSSUTH UCCA 8. SZÁM.
Díjtalan bemutatás és felvilágosítás.

180 gyermeket ruházott fel a Patronázs Egyesület

A Patronázs Egyesület ez évben nem egy központi helyen tartotta meg évi szokásos karácsonyi felruházási ünnepélyét, hanem a város különböző pontjain gyűjtötte össze a felruhálandó gyermekeket, hogy ezáltal a kiosztás rendjét és zavartalan biztonságát biztosítsa. Így a Kishegyesi úti gazdasági iskola helyiségében, a Mikepércsi úti állami elemi iskolában (Ghily-lány-laktanya) és a Csapó ucca 48. szám alatt levő református elemi iskola helyiségében tartotta meg különböző időben a kiosztási ünnepélyt.

Mindegyik helyen szép kis karácsonyi ünnepély előzte meg a kiosztást s a tanstület tagjai nagy pedagógiai érzékkel rendezték és készítették elő az ünnepélyeket, amelyek a fogékony gyermeki lélekre mélyreható nyomokat hagynak. A tanstületek tagjainak önzetlen fáradozásaiért az egyesület elnöksége ezúton is hálás köszönetét fejezi ki.

Az egyesület karácsonyi felruházását az őszi gyermeknapi gyűjtésből teljesítette, amelyet teljes egészében erre a célra használt fel.

A kiosztás céljára megvásároltatott 312 méter jó meleg flanel 222 pengő 99 fillér értékben, amelyből 60 darab fiú-

elszámolási iratok az egyesület pénztáránál, városháza I. em. 13. ajtó, bárki által bármely időben betekinthetők.

A karácsonyi felruházáshoz pénzbeli adományaikkal hozzájárultak: Dr. Baltazár Dezső püspök úr 50 P, a Faipar és Faforgalmi Rt. vezetősége 10 P, özv. Dankó Gézáne úrnő pedig gyermekruhaneműekkel. Ez adományokat nyilvánosan is elszámoljuk s azokért az egye-

sület elnöksége ezúttal is hálás köszönetét fejezi ki. Egyben hálás köszönetét fejezi ki az egyesület mindazoknak a nemes szívű embereknek, akik filléres adományaikkal járultak hozzá és tették lehetővé azt, hogy a Patronázs Egyesület a szeretet nagy ünnepén oly sok gyermeknek szerezhetett örömet és oly sok gyermeknek az egészségét óvhatja meg a kemény tél hidegében.

FASOR SZANATORIUM

BUDAPEST VII. KER. VILMA KIRÁLYNŐ ÚT 9. TELEFON 31-5 26.

Sebészet, belgyógyászat, szülészet, nőgyógyászat, idegostály
Olcsóbb, mint bármely klinika vagy kózkórház különszobája.

Napi ellátási díj 10 pengőtől.

Kórházi pauszálárak idegbetegek esetében, továbbá szüléseknél.

Rendőrkekre került a vidám fiatalember, aki a szakácsnő pénzéből járt az Arany Bikába

Az elmúlt este egy debreceni detektív az egyik kávéházban meglátta Fülöp Imre 21 éves fiatalembert, akinek már volt dolga a hatóságokkal és a járásbírósnak nemrégén ítélte el 14 napra. A büntetés letöltésére nem jelentkezett a vidám életet kedvelő fiatalember és ezért kiadták ellene az elővezetési parancsot. A kávéházból a detektív egyenesen a rendőrségi fogdába vitte Fülöp Imrét.

Fülöp ügyében a rendőrség nyomozást folytat, mert újabb feljelen-

tések érkeztek ellene különböző manipulációk miatt. Valentin Béláné szakácsnőtől is elvitt 50 pengőt és ezt az összeget szórakozásaira fordította. Van ellene egy jelentés, amely szerint hamis kártyázással is gyanúsítják. A kártyajáték reánézve 250 pengő haszonnal zárult. Van gyanú arra is, hogy a vidám ifjú hitelezési csalást és okirathamisítást követett el. A rendőrség őrizetbe vette Fülöp Imrét és folytatják a kutatást, hogy ügyeit tisztázzák.

— A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomor-bélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértolulások ellensúlyozhatók.

Külföldön is ismerik a debreceni valutásiber központot

Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni rendőrség nagy ügyességgel nyomára jutott egy társaságnak, amelynek tagjai a valutauzérkedéssel foglalkoztak és az egész Tiszántúlt behálózták. A rendőrség birtokába került adatok szerint a társaság tagjai főleg dollárokkal dolgoztak és egy álnéven szereplő vezér irányította a közvetítőket és adta a dollárokat, amelyekből a rendőrség jól értesültsége szerint 10—10 ezer dollár mindig volt a zsebében.

A rendőrség nagy eréllyel folytatja a kutatást tovább az ügyben és többeket kihallgattak. Adatok kerültek a nyomozók kezébe arról is, hogy a debreceni valutauzérket külföldön is jól ismerik. Németországból jött egy levél, amelyben megjelöltek azt a helyet, ahol márkát lehet venni a Nemzeti Bank megkerülésével. A külföldi levél igen fontos bizonyíték a nyomozók kezében és a levél alapján, amely bizalmas értesülésül szolgált, érdekes fordulat is várható.

UJ!

még nem létezett olcsóbb árak

Mintás műselyem . . . . . —.78
Tennisz fianell . . . . . —.42
Szövetek . . . . . —.90
Gyapjuszövet 1.60

150 cm. széles szoknyakelme . . . . . 5.—
150 cm. széles kabátkelme . . . . . 5.—
140 cm. széles férfi kelme 4.50
Sima crepd. 92 cm. széles 2.35
Mintás crepd. 96 cm. széles 2.35

Radó-nál

SZATEN MAROCCIN . . . P 5.30
CREPSZATEN 4.60

Vásznak, asztalneműk, estélyi anyagok nagy választékban.

ing és 60 darab leányruha készült. Az ingeket a Kishegyesi úti gazdasági iskola növendékei, a leányruhákat pedig a Mikepércsi úti gazdasági iskola végzett növendékei készítették el teljesen díjtalanul a szaktanárnők vezetésével, amely munkásságért az egyesület elnöksége ezúton is hálás köszönetét fejezi ki. A ruhaneműk megváráshoz felhasználott cérna és gomb 18 pengő 39 fillér értékben. Vásároltatott 102 darab meleg téli szövetter 3.90 pengő egységárban 397 pengő 80 fillér értékben és 180 pár harisnya 85 pengő értékben.

Méret után elkészítették 74 pár új cipő, összesen 482 pengő 50 fillér értékben és végül 200 karácsonyi csomag cukor, keksz, amerikai mogyoró, szentjánoskenyérből összeállítva 20 pengő 20 fillér értékben. Egyéb kiadás volt 30 pengő 56 fillér. Az összes kiadás volt tehát: 1257 pengő 44 fillér.

A felruhálandó gyermekek a következőképpen lettek összeválogatva: Református elemi iskolából 54, római katolikus elemi iskolából 10, a Mikepércsi úti állami elemi iskolából 20, a Kishegyesi úti gazdasági iskolából 10, a nyulási állami elemi iskolából 5, a Sámsóni úti állami elemi iskolából 16, az ág. ev. iskolából 5, az izr. elemi iskolából 5, a gör. kath. elemi iskolából 2 és a kiegészítő iskolából 6 gyermek, 31 pedig Patronázs-gyermekek, összesen tehát 180 gyermek. Ezek közül 74 gyermek kapott méret után előre elkészített egy-egy pár új cipőt és egy-egy pár harisnyát, 110 gyermek pedig egy-egy szövetter, egy ruhát vagy inget és egy-egy pár harisnyát és minden gyermek egy kis édességből összeállított csomagot. Átlag minden gyermek 7 pengő értékű holmit kapott. A karácsonyi felruházásra vonatkozó

Ehenpusztult a vallási rajongás áldozata Hajdúböszörményben

Nem vett magához táplálékot egy 14 éves leány, csak hogy lelke megtisztuljon

Hírt adott a Független Ujság arról, hogy Hajdúböszörményben karácsony ünnepén gyanús körülmények között meghalt Kiss Róza 14 éves leány. A debreceni ügyészségre érkezett jelentés alapján megindult a vizsgálat az ügyben és

megállapították, hogy Kiss Róza éhenhalt.

A vizsgálat adatai szerint: a fiatal leány a szektáriánusok egy csoportjához került, ahol annyira elfogta a vallási rajongás, hogy koplalással akarta megtisztítani a lelkét.

A karácsonyi ünnepek előtt már nem vett magához táplálékot,

bár az asztalán ott volt a karácsonyra készült ünnepi kalács. Azt hangoztatta, hogy a lelkét akarja megtisztítani az éhezéssel, hiszen a szenvedés boldogsághoz segíti a gyaró embert.

Az öreg asszonyok, akik énekléssel és bibliamagyarázással töltötték az ünnep előtti időket, nem igyekeztek lebeszélni balga tervéről a rajongó leányt és így történt, hogy az elgyengült szervezet nem bírta ki az éhezést.

Meghalt a fiatal rajongó még az ünnep alatt.

Megállapították a vizsgálat során azt is, hogy a leány, akinek apja, anyja régebben meghalt, nagyon rossz sorsban volt,

kóborolt nyomorogva a hajdúböszörményi uccákon és ez a nyomorgás is hozzájárult ahhoz, hogy belepusztult hamarosan az önmaga vállalt koplalásba.

Azt beszéltek Hajdúböszörményben, hogy van ott egy csoport ember, akik az úgynevezett „éhező szektá”-nak tagjai. Azért nevezi a nép őket éhezőknek, mert igen gyakran tartanak böjtöket, koplalásokat „lelkük nemesítése céljából”. A kisléány halála ügyében nyomozók arra is gondolnak, hogy

az eltévelygő emberek közül valamelyik rábeszélte az akaratgyenge gyermeket a koplalásra.

Ha ez bebizonyosodik, bűnvádi eljárás indul a lelketlen ember ellen, aki halálba kergette a hiszékeny leánykát.

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 28-án, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések: Dézsi József villanyszerelő, fiú; József. Engi Róbert vendéglős, fiú; László. Neubrandt József szerelősegéd, leány; Jolán. Juhász Béla OTI tisztviselő, fiú; József. Jakab János soffőr, fiú; Zoltán. Fiam Sándor majoros, leány; Margit. Berkesz Imre napszamos, fiú; Imre. Balázs Károly zenész, fiú; Károly. Sz. Tóth Gyula napszamos, fiú; László. Tabold János napszamos, leány; Julia. Ugrai Ferenc földmunkás, fiú; János. Juhász István cipésmester, leány; Erzsébet. Szücs Gyula földmunkás, leány; Teréz. Gere István földmunkás, fiú; Lajos és 9 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Urbán Miklós — Barsi Lidia. Pucskó Albert — Albert Róza.

Házasság: Dr. Zárándy Tibor — Dicsöfi Margit.
Halálozások: Székely Géza ref. 19 éves, Pallag. Haga Lajos ref. 56 éves, Késes u. 57. Elek Péter ref. 60 éves, Faiskola u. 15. Mócz Géza r. kath. 44 éves, Hajdúdorog. Bordás Lajos ref. 2 éves, Olajútó 57-c.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetései mindig eredményesek!

Iparosok, kereskedők

rendelőket,
vevőket találhatnak
ha lapunkban

hirdetnek!

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali használata fontos segédeszköz képez.

— A Kereskedelmi Csarnok (Arany János u. 2. sz.) nagyszabású Szilveszterestélyt rendez összes helyiségeiben. A mulatság zártkörű és a nagy érdeklődésre tekintettel mielőbbi asztalfoglalás ajánlatos. A zenét elsőrendű jazz-band szolgáltatja.

— Összevázta karját a favágógép. Hadházy András 24 éves munkás, Széchenyi ucca 50. szám alatti lakos a Ferencsik-féle fatelepén dolgozott. Munkájában a favágógép elkapta a karját és összetörte a karcsontját. A mentők részesítették első segélyben a munkást. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a balesetért terhel-e valaki felelősség.

— Analfabéta tanfolyam. Az Iskolánkülső Népnevelési Bizottság azok részére, kik írni-olvasni nem tudnak. Miklós ucca 23. szám alatt, az állami kisegítő iskola helyiségében teljesen ingyenes tanfolyamokat létesít. Ezúton is felkéri a bizottság a gyárak, üzemek vezetőségét, valamint városunk nagyközönségét, hogy írni-olvasni nem tudó ismerőseit vagy alkalmazottait e tanfolyamra való jelentkezésre buzdítsák. Jelentkezni lehet 9—1 óra között a bizottság titkári hivatalában, Miklós ucca 23. szám.

Finn vonat jön Debrecenbe

Tavasszal Debrecenben járt tanulmányúton dr. Bernhard László, a finn sajtóiroda főnöke, a magyar származású író, akinek figyelmét a debreceni idegenforgalmi bizottság felhívta arra, hogy a finn látogatók ne csak a fővárost, hanem a vidéki városokat is látogassák meg.

Most dr. Váráry István polgármester igen kedves levelet kapott a finnországi felsőbb és közoktatási intézetek idegenforgalmi hivatalától, melyben bejelentik, hogy 1934 június hó közepén különvonattal Debrecenbe szeretnének ellátogatni. Az ifjúság vegyes énekkart is hoz magával

és szeretnék, ha az egy este szerepelhetne.

„A testvér nemzetet szeretnénk meglátogatni” — írja a hivatal vezetője és kéri, hogy a választ január 5-ig küldjék el, mert akkor állítják össze a végleges programot. Azt is kérdezik, hogy nincs-e abban az időben valamely nemzeti vagy helyi ünnep, hogy annak megtekintését is programba vegyék.

Mindenesetre célszerű volna a finn ifjúság látogatását a Debreceni Hétfő programjába felvenni, talán a tornaünnepen is részt vehetnének.

Németországban ezután csak 15 ezer középiskolás mehet az egyetemekre

Berlin, december 28. (Wolff.) A birodalmi belügyminiszter a német iskolák és főiskolák túlszűfolt-sága ellen hozott törvény első végrehajtási utasításának alkalmazásaképpen azoknak az érettségiző diákoknak számát, akiket 1934-ben a főiskolákra bocsátanak, 15 ezerben szabta meg. A főiskolákra csak olyan érettségizőt bocsátanak, akik alkalmasnak látszanak, hogy szellemi és testi érettségük, jellemzőségeik és nemzeti megbízhatóságuk szempontjából meg tudnak felelni a főiskolai tanulmányok által támasztott különleges igényeknek. A főiskolákra bocsátható érettségizettők számát nem állapítja meg a rendelet külön, de a női hallgatók száma egy országban sem haladhatja meg a főiskolára bocsátottak számának 10%-át.

Ingyen jutott Párisba

A francia állami sorsjáték húzásának napján szokatlan esemény játszódott le Brüsszel egyik pályaudvarának éttermében, ahol a hangszóró éppen a húzások eredményeit közölte. Amikor a milliós nyeremények nyerszámaint bömbölte a megafon, egy idős férfi hangosan elkiáltotta magát: „megnyertem!” A jelenlevők hiszékenységre jellemző, hogy egy brüsszeli gyáros azonnal felajánlotta autóját, hogy tüstént Párisba röpti a szerencse kegyeltjét. A szélhámos erre számított is és Párisba megrögzve, sem sietett mindjárt az osztálysorsjátékot lebonyolító bankhoz, hanem az első estét a brüsszeli gyáros társaságában töltötte. A gyáros vendégül látta az új milliómest, aki éjfélkor még egy kis kölcsönt is vett fel. Csekély tízezer frankot. Más-

nap reggel azonban, mire a gavallér gyáros felébredt, a szélhámos már kerekét oldott.

18.522/933. tkssz.

ÁRVERÉS.

Szegedi József végrehajthatónak Jakab Jánosné Szincsik Erzsébet egyéki lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 30 ar. P 80 fill. költség tökekövetelése és járuléki behajtása végett az egyéki 1849. sz. betétben A. I. sor-, 2206/1. hrsz. a. foglalt 1 hold 600 négyszögöl területű, Földvár dűlőben fekvő szántóból a Jakab Jánosné Szincsik Erzsébet nevében álló 44/96. részre 321 ar. P kikiáltási árban — abból 4/96. részre C. 6. sorsz. a. özv. Székeres Imréné Tóth Mária javára bekebelezett özv. haszonélvezeti jog fentartásával;

az egyéki 2862. sz. betétben A + 1. sor-, 1983/5. hrsz. a. foglalt 2 hold, 1208 öl területű, Határdűlőben fekvő szántóra 1497 ar. P;

ugyanazon betétben A + 2. sorsz., 4046. hrsz. a. foglalt 1 hold, 856 öl területű, Alsórét dűlőben fekvő szántóra 806 ar. P

és ugyanazon betétben A + 3. sorsz. a. foglalt 30/20,346. rész közös legelő illetőségre 250 ar. P kikiáltási árban elrendelte.

Árverést az 1934. évi január hó 15. napjának d. e. 10 órakor Egyek község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírosban a kikiáltótnál letenni.

Debrecen, 1933. évi aug. hó 29-én.
Debreceni kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

22.503—1933. B. sz.

HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közölni teszi, hogy a VIII-ik állategészségügyi körzetben, a debrecen—mikepércsi vasúti vonalaktól a Pac és Fancsika erdőségeig terjedő területre a mai napon a veszettség állati fertőző betegség szörványos jellegű fellépése megállapított.

Ennek a betegségnek az elfojtása, illetve továbbterjedésének megakadályozása céljából az 1928: XIX. t.-c. 51. §, illetőleg a 100.000—1932. F. M. rendelet 321. §-a alapján elrendelem, hogy:

a fent jelzett állategészségügyi körzet területén három hónapig minden kutya állandóan kötve tartandó, az uccán vagy úton pedig csak harapást kizáró szájkossárral ellátva, pórázon vezethető.

A szabadon járó kutyákat a gyeptesster összefogdossa és kiirtja, tulajdonosaikat pedig a kihágási eljárás során a hatóság megbünteti.

Felhívom az ebzárlat alá helyezett állategészségügyi körzet lakosait, hogy minden tudomásukra jutott újabb veszettségi, vagy veszettségre gyanús esetet, vagy veszettségben történt elhullást az elsőfokú közigazgatási hatóság Kosuth ucca 20. szám, földszint 46. számú szobájában haladéktalanul jelentsék be.

Debrecen, 1933. évi december hó 21.
Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága:

Dr. Vass Károly,
tb. főjegyző.

BIZTOS AJANLAS

— Tudsz valakit, aki olcsón adja el a kocsját, mert meg akar szabadulni tőle?

— Hogyne, csak fordulj a Billihez!

— Honnán tudod, hogy szabadulni akar a kocsjától, ő mondta?

— Nem, de tegnap adtam el neki az én kocsimat!

Az elkövetkezendő esztendő legnagyobb szenzációja az a riportregény,

FÜGGETLEN UJSÁG

A riportregény címe:

A világ trónja

Szerzője:

Paál Jób

A színhely: A világ legujabb és legkisebb országa, a

Vatikán Állam

MAGAS FAL VESZI KÖRÜL A BIRODALMAT, AHOL ED-DIG NEM JÁRT MÉG RIPORTER. PAÁL JÓB AZ ELSŐ, AKI ENGEDÉLYT NYERT ARRA, HOGY BEKALANDOZZA AZ ORSZÁGOT, AMELYNEK KORLÁTLAN URALKODÓJA:

Jézus Krisztus földi helytartója: A PÁPA

SZÍNHÁZ · MOZI HANGVERSENY

Műsor:

PÉNTEK: Dubarry. (C. bérlet.)

SZOMBAT délután fél 4 órakor: **Aprilisi völgy.** (Zóna.) — Este 8 órakor: Dubarry.

VASARNAP délután fél 4 órakor: Dubarry. (Olcsó.) — Este fél 8 órakor: **Nászéjszaka.** (Olcsó.) — Este fél 11 órakor: Szilveszteri kabaré.

HÉTFŐ délután fél 4: Gyermekelőadás. (Olcsó.) — Délután 6: Dubarry. (Olcsó.) — Este 9: Orlov. (Félfülés.)

KEDD: Előre megfontolt szándékkal. (Ujdonság. Előszór.)

SZERDA délután 3 órakor: **Aprilisi völgy.** (Zóna.) — Este 8 órakor: Előre megfontolt szándékkal. (B. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK délután 3 órakor Kardoss Géza felléptével: **Öreg tekintetes.** (Zóna.)

PÉNTEK: Előre megfontolt szándékkal. (C. bérlet.)

A „Dubarry” óriási sikere Debrecenben.

Soha még operettnek olyan intenzív sikere nem volt, mint a karácsonykor bemutatott „Dubarry”-nak. Az egész város közönsége elragadtatással beszél erről a „Dubarry” operettéről, amely a legkényesebb igényű közönséget is kielégíti. Az a pazar és csodaszámú menő díszlet sorozat, amelyet a színház a „Dubarry”-ra készített, maga egy szenzáció és az előadás Hajnal Margittal és Sólómmal az élen olyan tökéletes, hogy a vidéki viszonylatot messze felülmúlja. Bátran merjük mindenkinek ajánlani a „Dubarry”-nak, ennek a csodaszép Milöcker zenéjü operettnek a megtekintését.

Ma, péntek este a „Dubarry” kerül színre C) bérletben.

Szombaton, december 30-án délután fél 4 órai kezdettel zóna helyárrakkal Hajnal Margittal a főszerepben az „Aprilisi völgy” kerül színre. Ez a leghatásosabb filmrevü operett. **Mig szombat** este a „Dubarry”-t játssza a színház.

Szilveszter napján, vasárnap 3 előadást tart a színház.

Délután fél 4-kor „Dubarry”, fél 8-kor (csak felnőtteknek) „Nászéjszaka” és éjszaka fél 11-kor egy olyan nagy kacagó Szilveszter estét rendez a színház, amelyre még nem volt példa itt Debrecenben.

Január 1-én ugyancsak 3 előadást tart a színház, d. u. fél 4-kor közkívánatra gyermekelőadás lesz, amelynek keretében minden jó kis gyerek a színpadon fölépített gyönyörű hintán hintázzhat. — Színré kerül még a „Kecské Pepi” és a „Hüvelyk Matyi”.

Délután 6 órakor a „Dubarry” kerül előadásra, míg este 9-kor a legszebb zenéjü operettet, az „Orlov”-ot újítja fel a színtársulat.

December 2., keddtől kezdve egész héten a legizgalmasabb törvényszéki tárgyalás, az „Előre megfontolt szándékkal” kerül színre a Csokonai színházban.

Szilveszter (december 31.) és január 1-én mindkét nap a két első előadás olcsó helyárrakkal kerül színre!

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a **Független Ujság** apróhirdetése útján találja meg.

KÖZGAZDASÁG

ÁRESÉSEK A TERMÉNYTÖZSDÉN

Határidőüzlet:

Búza: március 7.37, 38, 40, 38, 36, 34, 29, zárlat 7.30—31, május 7.52, 54, 55, 53, 51, 50, 46, zárlat 7.46—48.

Rozs: március 4.24, 23, 20, zárlat 4.20—21, május 4.50, 47, 45, 40, zárlat 4.40—41.

Tengeri: május 7.70, 66, 63, zárlat 7.63—65.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 7.05—7.25, 78 kg 7.15—7.35, 79 kg 7.25—7.45, 80 kg 7.35—7.55, ftiszai 77 kg 6.95—7.10, 78 kg 7.05—7.20, 79 kg 7.15—7.30, 80 kg 7.25—7.45.

Rozs: 3.55—3.65, takarmányárpa 6.80—7.20, sörárpa 7.50—11.50, zab 7.85—8.05, tengeri (új) 5.85—5.95, tengeri (ó) 7.70—7.80, kárpa 6.00—6.10.

A készárúvásáron búza 5 és rozs 15 fillérrel olcsóbb, zab 5 fillérrel drágább, tengeri 10 fillérrel olcsóbb, takarmányárpa 10 fillérrel drágább.

Debreceni termény- és takarmány-
piaci árak. Búza 6.50—6.20—6.00; rozs 3.00—2.80 és boletta; árpa 5.60—5.40; zab 6.50—6.00—5.60; tengeri: ó 6.00—5.60; új 4.00—3.80; csöves 3.00—2.80—2.70; lucerna 5.00—4.80—4.50—4.00; széna 3.50—4.00—3.20—3.008 lóhere 3.50; búkköny 3.00—2.80—2.50; alomszalma 1.80—1.50; ágyzsalma 2.00; zsúpszalma 1 kéve 6 fillér; cukorrépa 90—80 fill., takarmányrépa 80—70 fillér, tökmag 18.50—17.50; napraforgó 8.00—7.50 pengő métermázsánként.

A BUDAPESTI ÁLLATVÁSÁROK

Budapest, december 28. A mai vágómarhavására felhajtottak 392 vágómarhát. Ökör legjobb 54, középminőség 42—

48, gyenge 32—38, bika legjobb 44—50, kivételesen 52, középminőség 36—42, gyenge 25—34, tehén 44—50, kivételesen 52, középminőségű 36—42, gyenge 26—36, bivaly 22, növendékmarha 36—44, ki-csontozni való 16—25 fillér. Az irányzat lanyha volt. A legközelebbi vásárt január 2-án tartják.

A mai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 5675 sertést. Elkelt előfolyban kilogrammonként könnyű sertés 68—70, közepes sertés 75—74, nehéz sertés 76—80 fillér. Az irányzat lanyha.

HIVATALOS

VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.75—19.15, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 364.00—374.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.70—80.70.

A magyarany kilója 5050—5035 pengő.

**Szabványos
lőlapok**

olcsón beszerezhető

Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

A zöldszemű

Írta: **W. S. Rohmer** **Ördög** **Úecsey Leó**
fordítása

(57)
Ott állva az előszobában, a lehető legrövidebben elmeséltem neki az éjszaka különös eseményeit. Amint a vonatban ülő utitársomról beszéltem, barátom közbevágott:

— Ez megerősíti a feltevésemet, hogy Fu-Manchu csak hatni akart a többiekre! Nem tudom elképzelni egy Lama-kolostorban nevelkedett nőről, akit néma kísérők vesznek körül, akit az ő exaltált sorsára nevelnek fel... hogy az egyedül utazna egy angol expresszvonat fülkéjében! Megfigyelted-e, Petrie, hogy a szemei egyáltalában ferdén hosszukásak voltak-e?

— Nem úgy hatottak rám, mintha ferdék lennének. Miért kérdezted ezt?

— Mert erősen gyanítom, hogy itt nincsen mással dolgunk, mint Fu-Manchu leányával! De csak folytassad!

— Egekre, Smith! Lehet, hogy igazad van! Nem is hisztem volna, hogy egy kínai nőnek ilyen arcvonásai lehetnek!

— Lehet, hogy nem volt kínai az anyja; és különben Kínában is vannak szép nők, mint más országokban, azonkívül van hajfestés és kozmetika is. De az Isten szerelméért, folytatd már!

Tovább meséltem az én majdnem hihetetlen történetem; eljutottam

ahhoz a pánhoz, ahol felfedezem a selyemmagot és beléptem az üres házba, anélkül, hogy hallgatóm egyetlen megjegyzéssel félbeszakított volna. Csak bámult rám valami meglepett csodálkozással, amikor elmondtam neki, hogy mint lettem láthatatlan szemtanúja annak a különös gyűlésnek.

— És én azt hittem, hogy elértem életem diadalát azzal, hogy engedélyt szereztem és felcsempésztem Wey-mauthot és Cartert a háztetőre, kötélgáncsok segítségével! — morgogta

Most elbeszélés az azon pontjához jutottam, mikor visszavonulva az elhagyott házba, meghallottam a rendőrség füttyjelét és Smith hangját; ahhoz a momentumhoz jutottam, mikor szemtől-szembe találkoztam Fu-Manchuvall!

Nayland Smith szemei lángoltak ebben a percben; a szó szoros értelmében reszkett az izgalomtól, mikor hirtelen megragadta a karomat és így sutogott:

— Pszt! mi ez? Valamit mozdulni hallottam a nappaliban, Petrie!

— Bizonyára egy parázs hullott alább a kandallóban, — mondtam én... és ezzel sietve továbbfolytatam a történetemet, elmesélve, hogy pisztollyal a kezemben hogyan kényszerítettem a kínai doktort, hogy lemenjen velem a lépcsőn az elhagyott

ház halljába.

— Igen, igen! — hadarta Smith. — Az Istenért, ember, folytatd már! Mit csináltál vele? Hol van?

En magam is világosan hallottam valami mozgolódást a nappali szoba félig nyitott ajtaja mögött. Smith összeresztett és vállam fölött feszülten bámult az ajtó nyílására; azután elemelte onnan tekintetét és mereven az arcomra szegezte.

— Fu-Manchu megvásárolta tőlem az életét, Smith!

Soha életemben nem felejttem el azt a változást, ami ezen szavaimra megjelent barátom napbarnította arcán; soha nem felejtettem el azt a sziv-szorongást, amit ennek láttára szenvedtem. Az izzó fény kialudt szememben és mintha egy perc alatt megöregedett volna. Nem valami szilárd hangon folytattam tovább:

— Olyan árat ajánlott fel, aminek nem tudtam ellenállni, Smith. Próbálgat meg bocsátani nekem ezért, ha tudsz. Tudom, hogy gyáva dolgot követtem el, de... talán egyszer eljön egy nap az életemben, amikor meg fogod tudni érteni ezt. Fu-Manchu lejött velem az üres ház pincéjének egy cellájába, ahol valaki be volt zárva. Ha letartóztattam volna Fu-Manchut, ennek a szegény fogolynak éhen kellett volna vesznie; mert senki soha nem is sejtette volna, hogy annak a helynek egy eleven lakója van...

A nappali szoba ajtaja kinyitott és nagy szürke felöltömet viselve azon a bizarr kosztümön, melyben ráakadtam, kabát alól groteszkül kikukucskáló csupasz bokáival és vörös papucsával, csodálatos fűrtös haja ráomolva kabátom felürt galléjára, kijött Karamanéh!

Nagy, sötét szemeit olyan könnyör-

gő tekintettel emelte rá Smith arcára... egy könyörgéssel értem... hogy az indulat fojtogatta a torkomat és nem bírtam szóhoz jutni. Nem bírtam ránézni egyikükre sem; megfordultam és befelé indultam a világos nappaliba.

Hogy mennyi ideig álltam úgy, csak az Isten tudja, én sosem fogom megtudni; de hirtelen éreztem, hogy kezemet erős szorítással megragadta valaki. Megfordultam... és Smith állt velem szembe, meleg szorítással tartva a kezemet, mialatt balkezejével átkarolta Karamanéht. Smith jószágos szürke szemei különösen szelidek voltak, Karamanéh pedig tenyerébe rejtette arcát.

— Jó öreg Petrie! — sutogta Smith rekedten. — Ébredj fel, ember; ne feledkezz el arról, hogy el kell vinnünk Karamanéht egy hotelbe, mielőtt még mindegyiket bezárnák. Én megértem, öregem... Az a nap már sok-sok évvel ezelőtt eljött az én életemben is!

XXXIV. FEJEZET.

Greywater Park.

— Ez különös helyzet, amibe jutottunk, — mondám — és be kell vallanom, hogy olyan, aminek nem nagyon örülök.

Smith elnyújtotta hosszú lábait és hátradől székében.

— Sir Lionel hírelen megbetegedése határozottan nagyon zavaró, — felelte — és ha lett volna valami lehetőség arra, hogy ma éjszaka visszatérünk volna Londonba, mindenesetre felhasználnam volna ezt, Petrie. Én értem, hogy nem helyesled ezt. Tolakodók vagyunk itt ilyen alkalmatlan időben.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Betöltendő állás

Mindenest
keresek hosszú bizonyítványokkal, Simonffy u. 1. B. I. em. 4. 3272

Január 1-re
egy megbízható takarítónőt dél-éltre keresek. Cím a kiadóban. 3273

Kerékgyártómester
saját szerszámjával évi komencióra felvétetik. Jelentkezés Stern Samu Ujfehértó. 3259

Idősebb hölgy
mellé megbízható nő keresek, ki főzni tud. Miklós u. 4. Csik szalon délután 2-3-ig. 3275

Szilveszter
éjszakára mixert keresünk. Cím a kiadóban. 440

Kisebb
kifutó felvétetik Rákosi Jenő ucca 7. fűszertűzet. 3274

Allást keresők

Házvezetőnő
aki kitűnően süt, főz, varr, elhelyezkedne uriháznál helyben vagy vidéken, vagy tanyán, mint gazdasszony. Fürdő ucca 8. 590

Kovácsmester
két fiával uradalomba ajánlkozik. Tégláskert, Szepesi ucca 5. Szemán András. 151

Oktatás

Naményi
gyorsíró és gépiró iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés, állami vizsga, állami bizonyítvány. Helyesirástani, szépírástani különórákban is. Miklós u. 8. 241

Ingatlan

Uriház,
komfortos, három parkettes szoba, egy családnak ideális, olcsón eladó. Nap ucca 23. 494

Üzletek

Belvárosba
jó menetelű hölgyfodrászüzlet olcsón eladó. Cím a kiadóban. 3271

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Jó üzlete
lesz, ha kibérli a Csapó ucca 10. szám alatti bolthelyiséget. Kiadó azonnal. 454

Egy
üzlethelyiség kiadó, Ferenc József út 16. Alföldi palota. 317

Üzlethelyiség,
fűszer, csemege és pékclerak részére alkalmas, a fürdőben levő büffével együtt a Bikabérbázban azonnalra kiadó. 546

Kiadó lakás

Különbejárátú
bútorozott szoba vízvezetékekkel ellátva kiadó. Piac ucca 73. emelet. 3280

Rendelőnek
vagy irodának egy vagy két uccai szoba bútorozva, fürdőszoba használattal, két világos pincehelyiséggel kiadó. földszint. Arany János 19. 3194

Különbejárátú
bútorozott szoba kiadó Püspöki palota, I. kapu II. em. 5. 3276

Teljesen
különbejárátú csinosan bútorozott szoba január 1-ére kiadó. Cím a Független Ujságnál Piac 49. 513

Különbejárátú
uccai csinosan bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Arany János ucca 14. sz. emelet. 414

Ujonnan
festett szép uccai szoba, konyha, kamra, mosóházzal jutányosan azonnal kiadó. Apaffy ucca 20. 114

Uccai
jól bútorozott szoba kiadó uri embernek. Cím a kiadóban. 3262

Központban
csinosan bútorozott szoba egy-két személy részére olcsón kiadó. Piac 58., I. emelet 17. 507

2 uccai
földszinti bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Arany János 19. 535

Tiszta
bútorozott szoba kiadó magános asszonynál. Kati Imréné, Késes ucca 6. 144

Három
és négyszobás lakás központi fűtéssel a Bikabérbázban májusra kiadó. 545

Teljesen
különbejárátú csinosan bútorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 44. 547

Nagyon szép
uccai parkettes szoba előszobával január 1. Bärna u. 15. 3211

Elegánsan
berendezett bútorozott szoba fürdőszobával olcsón kiadó. Jókai u. 6. Reich. 3270

Tiszta
bútorozott szoba azonnal kiadó magános asszonynál. Kati Imréné, Késes ucca 6. 144

Lakást keresők

Féregmentes
száraz szobát keresek konyha-használattal. Bútor van. Címet a kiadóba kérem leadni. 150

Eladás

Száraz
kakca, tölgyfa, bükkfa, házi-szenek a legolcsóbb napi árban kaphatók: Tűzfarakatár, Piac 58. 3279

Eladó
3 darab 100 kilós malac. Csokonai 22. sz. 3260

Sajáttermésű
hajdúbagosi édeses fajborok, válogatott fajalmák kaphatók legolcsóbban: Széchenyi ucca 29. 3072

Király kávéj
mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörköltik. Dégenfeld-tér 11. sz. 224

Zongora,
Pianinó, Össer, alig használt, eladó. Piac 42. ajtó 13. 3277

Nagy asztalszék
eladó. Miklós u. 29. sz. 3253

Fajborok,
6, 32. évi, magasfokú, új, kevésbé savanyú, alma még kapható. Arany János 30. Blazsek, termelő. 340

10 deka
teavaj 24 fillér, ementháli 24 fillér, sárvári teavaj 36 fillér, Stauer-teavaj 30 fillér Sajt-, Vajházban, Piac ucca 17. Kovács vasúzet mellett. 379

Rövid,
fekete, keresztthúros, páncél-szerkezetű, gyönyörű hangú zongora jutányosan eladó. — Bruck tanár, Csapó 22. 3199

Hegyaljai
sajáttermésű fajboraimat új-évre leszállított árban árusítom. Wesselényi u. 105. 534

Ajándéknak
korcsolyát, alpakka evőeszközt, karácsonyfaállványt, hűségpet, alumínium edényt, zsírbödönt, kályhavédőt Nagy vasúzetben, Csapó forduló. 264

Perzsabunda
egész hosszú, kitűnő állapotban eladó. Értekezhetni Hatvan u. 64. uccai lakás. 495

Bor,
természetes jó ízű, karácsonyra literje negyvenhat fillér. Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 464

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenféntcsont és borostyán szópókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cím a kiadóban. S

Ne sajnálja
a fáradságot! Nagyon szép komplett ebédlők, könyvszekrények, íróasztalok, vitrinek, rézágak, gyermekágyak, Schöberl-ágyak, hálószobák, konyha bútorok, fürdőkádak, minden elképzelt dísz tárgy, ajándéktárgyak, antik órák igen olcsón kerülnek eladásra az Ingóságközvetítőben. 456

Újévre
levélpapírok, albumok, töltőtollak, csavar-írók, meséskönyvek, ifjúsági íratok legolcsóbban Aczél antiquariumban, Széchenyi u. 2. 489

Cigaretttárcsa,
női, ezüst 8 P, himző dobráma 1 P, eladó. Megtekinthető Kossuth uccai trafikban. 544

Ceglédi
fajborok ünnepi ára január elsejéig 40 fillértől. Nem édesítünk! Nem festünk! Ceglédi bortermelők lerakata, Varga ucca 10. 541

Újévi
tejes malacok eladók, 18 darab. Megtekinthető: Hatvan 22., d. e. 10-12-ig. — Ugyanott egy vagy két ló után szánska eladó. 542

Prima
nehéz zsírtertekek eladók. — Csapó u. 23. 149

Liba
magnak, vagy tölteni vehető tenyésztőtől, Kossuth ucca 54. 336

Vétel

Kétkerekű,
erős, jó állapotban levő targoncát azonnal veszek. Fáy, Piac 71. II. 536

Kényszerkölcsönt,
hadikölcsönt, Nemzeti Bank részvényt legmagasabb árban veszek. Miklós ucca 13. sz. 3246

Rádiót,
jobb gyári készüléket keresek megvételre. Címet a kiadóhivatalba Független Ujsághoz kérem leadni. 521

Óriási árat fizetek

aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készítése, javítása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknel, Piac 75.

2-3 hetes
malacokat, 5-6 darabot venni azonnal. Cím a kiadóban. 243

Különféle

Bodnár
hölgyfodrász művészi viz, vas, villanyonduálás. Arany János ucca 2. 3278

Villany-rádió
szerelést, javítást szakszerűen végez Maglóczki, Piac 38. sz. 3019

Húsűstölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Fillérékért
vállalok harisnya szemfelszedést, divatkeztit, sapka, sál horgolásokat. Eisner József kir. herceg ucca 63. 499

Házvezetőnő
felőruha és fehérnemű varrásban jártas napi 1.50-ért házhöz megy. Cím Csapó ucca 41. fodrászüzlet. 476

Húsűstölést
elfogad Bikfalvy hentes, Péterfia ucca 54. 528

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49 szám alatt

Olcsóbb lett az apróhirdetés!

Hétköznapi 40 fillérért
Vasárnap 60

két helybeli reggeli napilapban
jelenik meg 10 szavas apróhirdetése, ha nálunk adja fel

Debreceni Független Ujság
Piac ucca 49. szám